

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

20 червня 2012 року.

№6 (2889)

ВИКЛАДАЧ УНІВЕРСИТЕТУ

ТВОРЧА Й АКТИВНА

Пам'ятаєте, як до п'ятдесяти фіналістів третього сезону популярного всеукраїнського шоу «Україна має таланти» увійшов танцювальний колектив «Хобі-денс»? За «найстарших» хіп-хоперів телеглядачі вболівали на кастингу у Дніпропетровську, а потім і в другому прямому ефірі шоу. Учасницею «Хобі-денс» є викладач економічного факультету ДНУ ім. О. Гончара Олена Анатоліївна Романюха.

В Олені Анатоліївни Романюхи широке коло інтересів. Наприклад, вона закінчила психологічні курси і має два сертифікати. Пройшла тренінг із гештальт-терапії. Тепер як психолог вона – активний помічник ради студентів університету на чолі зі студентом-кібернетиком Микитою Плясовим: брала участь в організації студентської школи лідерів та тренінгу, який провела рада студентів у спортивно-оздоровчому таборі «Кочережки». На факультеті веде соціально-психологічний клуб «Культура життя». На засіданнях розглядають актуальні для сьогодення молоді теми: «Твоє призначення» та «Кібернетика мислення». У цьому семестрі робота клубу присвячена професійній орієнтації людини – йдеться про розуміння своїх здібностей і бажань у конкретній сфері економічної діяльності.

Як викладача Олену Анатоліївну студенти люблять за те, що її навчальні завдання мають творчу спрямованість, особливо на старших курсах. Четверто- і третьокурсники, наприклад, ознайомлюються з методами колективного прийняття рішень. За допомогою

методики «Модерація» цього року вони розробили групові проекти «Основні чинники ризику на підприємстві» і «Структура ідеального підприємства». При вивченні курсу «Системи підтримки прийняття рішень» група ЕК-08-1 склала тест «Готовність до співпраці», причому на такому рівні, що він може застосовуватися в кадровому менеджменті на будь-якому підприємстві.

Разом із доцентом В. В. Огліх О. А. Романюха розробила і апробувала на захисті лабораторних робіт методику системного мислення, яку студенти ласкаво називають «Годнички». Суть методики полягає в тому, що визначення будь-якого економічного чи математичного терміну подається на трьох рівнях: рівня змісту (для чого потрібний термін?), рівня ресурсу (що потрібно для його застосування?) і рівня алгоритму (за яким принципом будується термін?). За відгукми студентів, такий підхід дає глибше розуміння навчальної теми і спонукає до індивідуальної роботи.

Коротко кажучи, інноваційні методики приваблюють Олену Анатоліївну. Цікавиться вона, де проводяться зі-

Викладач О.А. РОМАНЮХА

брання на таку тему, і бере в них участь. Так, з її участю відбувся IV Міжнародний форум «Інноваційні технології в галузі освіти, оздоровлення і науки» (м. Одеса), Літня творча майстерня (м. Одеса). Зацікавленість у системному підході до керування підприємством підштовхнула до навчання на факультеті універсального керування Суспільного університету міжнародної наукової школи універсології.

Із семінару «Інноваційні методи», який проводився в Києві за міжнародною програмою «Українська ініціатива», Олена Анатоліївна привезла нові методики інтерактивного проведення занять і поділилася ними з колегами. Але й сама продемонструвала на столичному семінарі свої здобутки – представила методику карт пам'яті, яку останнім часом успішно використовує на практичних заняттях з вищої математики

для першокурсників.

На кафедрі економічної кібернетики ми спільно обговорюємо навчальні плани, узгоджуємо завдання. Уже вдруге у рамках спеціальності «Економічна кібернетика» провели конференцію-діалог між студентами і викладачами. Перша конференція «Перспективи розвитку спеціальності» дала студентам усіх курсів і викладачам відповіді на запитання щодо вдосконалення навчального процесу: «Що маємо зараз?», «Що повинно бути?», «Які зміни залежать від нас, а які ні?». Кожен курс виступив із своїми пропозиціями. Був представлений і проект викладачів. Студенти провели тестування про ставлення кібернетиків до навчання.

На цьогорічній конференції «Чому і як треба вчитись, щоб стати успішним професіоналом?», крім студентів і викладачів, виступили випускники кафедри. Студенти показали відеоролики «60 секунд» на тему «Цінності життя». Конференція мала великий резонанс. Наш студентсько-викладацький колектив налаштований на продовження такої роботи. А ідейним організатором її є Олена Анатоліївна.

Ось такою є наша колега, Олена Анатоліївна Романюха, талановитий і цілеспрямований викладач. Вона дуже любить педагогічну роботу і студентів і постійно підвищує якість їхнього навчання та виховання.

О. ЯКОВЕНКО,
заступник кафедри економічної кібернетики, професор.

ДО 95-РІЧЧЯ ДНУ
ІМ. О. ГОНЧАРА

ПЛАН ЗАХОДІВ

Ректор, проф. М. В. Поляков затвердив план заходів щодо підготовки та відзначення 95-річчя ДНУ ім. О. Гончара.

Передбачається робота в кількох напрямках.

Перший напрямок – поліпшення матеріальної бази: для навчального й наукового процесу – придбання сучасного обладнання, здійснення капітального ремонту Палацу спорту і Палацу студентів, поточні ремонти корпусів та гуртожитків, добування навчально-лабораторного комплексу та гуртожитку. Для цього і взагалі для відзначення ювілею задіють бюджетні і спонсорські кошти.

Другий напрямок підготовки – популяризація знань про університет. Йдеться про тематичні виховні години, бесіди, читання, зустрічі з відомими випускниками, студентські олімпіади, вікторини, лекторії, «круглі столи», радіо- та телепередачі й публікації у пресі про становлення, розвиток і перспективи нашого навчального закладу, тематичні виставки кращих видань науковців різних часів у бібліотеці та виставку науково-технічних досягнень учених університету, видання чергових томів у серії «Видатні постаті ДНУ», 3-го доповненого й переробленого довідкового видання про сучасний університет (українською й англійською мовами), буклетів-довідників ДНУ і його підрозділів, книги спогадів «Усна історія ДНУ ім. О. Гончара», книги нарисів про заслужених працівників ДНУ з робочою назвою «Золоті кадри Alma mater», бібліографічних видань про життєвий і творчий шлях відомих науковців.

Третій напрям – наукові заходи. У вересні ц. р. на всіх факультетах у форматі «Круглих столів» відбудеться Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні чинники розвитку освіти і науки в контексті модернізації вітчизняної вищої школи»; у квітні наступного року планується II Всеукраїнський форум студентів, аспірантів і молодих учених під девізом «Україні XXI сторіччя – інтелект і творчість молоді»; до знаменної дати буде проведено конкурс студентських наукових робіт з історії та сьогодення ДНУ.

Четвертий напрямок стосується ушляхення знаменитих випускників і науковців університету. До ювілею освітнього закладу на фасадах навчальних корпусів планується встановити меморіальні дошки видатним науковцям.

(Закінчення на 3-ій стор.).

ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ І ДЕНЬ МОЛОДІ – СВЯТА, ПОЄДНАНІ МОЛОДІСТЮ

У червні ми святкуємо День Конституції України і День молоді. Ці свята різні за своїм історичним і суспільно-політичним значенням, але поєднані, по-перше, тим, що є молодими. 28 червня 1996 року Верховна Рада України, висловлюючи суверенну волю громадян нашої держави і спираючись на багатовікову історію українського державотворення, на світовий досвід, прийняла Основний Закон України – Конституцію, яка стала реальною і дієвою основою розбудови незалежної демократичної держави як повноправної учасниці світового співтовариства, і цей день визнано державним святом – Днем Конституції України. День молоді, відповідно до Указу Президента України від 22 червня 1994 року, відзначається щорічно в останню неділю червня, і в цьому році воно припадає на 24 червня. Ці свята поєднані, по-друге, тим, що стан реалізації прав і свобод молоді в нашій країні органічно пов'язаний із Конституцією, яка, будучи актом довгострокової дії, однією із своїх цілей ставить забезпечення прав і свобод людини та гідних умов життя.

Конституція ввійшла у суспільне життя як головний об'єкт державності й демократії, гарант незалежності й соборності України. Її найвища юридична сила, верховенство права, політична, економічна та ідеологічна багатоманітність – фундаментальні засади, на яких ґрунтуються сьогодення й вибудовується майбутнє українського народу. Конституція Украї-

ни стала фундаментом правової системи країни, її законодавства, а також визначальним чинником забезпечення державного суверенітету, консолідації українського суспільства, формування і розвитку інститутів державної влади, становлення громадянського суспільства. Вона визнала людину найвищою соціальною цінністю, закріпила широке коло прав і свобод, гарантувала їхній захист, у тому числі й від порушень з боку держави, її органів та посадових осіб. Демократичні засади, закріплені цим надзвичайно важливим документом, є правильним дорігказом подальшого суспільного розвитку.

Разом із тим, конституція не є і не повинна бути певною застиглою та змертвою формою, яка зв'язує суспільний розвиток і «заганяє» його раз і назавжди у визначені правові рамки. Як суспільство і суспільні відносини, так само розвивається і Конституція України, що, безумовно, потребує їхнього вдосконалення. Саме на подальший розвиток конституційних положень програмного характеру спрямована затверджена Указом Президента України від 24 березня 2012 року Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації.

Метою державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні є створення більш сприятливих умов, спрямованих на задоволення інтересів, захист прав і свобод людини і

громадянина, подальше становлення громадянського суспільства на засадах безпосередньої, представницької демократії, широкого впровадження форм демократії участі, самореалізації та самоорганізації громадян. Одним із завдань реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні є: створення належних умов для участі молодих громадян через молодіжні громадські організації та об'єднання у розробленні і реалізації молодіжної політики та програм, що стосуються молоді.

Молодь є специфічною соціально-демографічною групою, яка посідає особливе місце в соціальній структурі суспільства та відіграє значну роль у громадсько-політичному житті держави. В українському законодавстві молоддю вважаються громадяни віком від 14 до 35 років. В Україні налічується близько 15 млн. людей молодого віку. Із них 10,7 млн. проживають у містах, а 4,3 млн. – сільська молодь.

Юність і молодість – це не тільки прекрасні періоди в житті кожної людини, але це й особливий стан душі. Це час дерзав, пошуків, відкриттів і реалізації найсмисливіших сподівань.

Саме вони, сьгоднішні школярі, студенти, молоді робітники, підприємці, науковці, скоро будуть визначати шляхи розвитку країни. Турбота про молоде покоління є важливою частиною соціальної роботи. Розроблена і здійснюється моло-

діжна політика. Держава підтримує молоді сім'ї. Розширюються можливості для отримання середньої, вищої, спеціальної освіти. Велика увага приділяється зниженню молодіжного безробіття.

Знання положень Основного Закону України має велике значення у підготовці студентів – майбутніх фахівців з усіх спеціальностей у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара, оскільки вони, з одного боку, формують цілісне розуміння сутності та змісту України як суверенної, демократичної, правової та соціальної держави, правового статусу людини і громадянина в державі та суспільстві, системи органів державної влади та місцевого самоврядування, з іншого – розуміння конституційного законодавства як цілісної, логічно побудованої нормативно-правової системи, його значення та його ролі для реалізації, охорони та захисту конституційних прав і свобод особи в Україні. Дотримуючись законів, використовуючи свої права та виконуючи свої громадянські обов'язки, ми зміцнюємо державу, підтримуємо її, допомагаємо їй рухатися вперед. Саме це й означає бути громадянином своєї держави, відповідальним за день завтрашній.

А. ГРАБИЛЬНИКОВ,
заступник декана юридичного факультету з наукової роботи, доцент кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління, к. ю. н.

ВІТАЄМО З ДНЕМ МОЛОДІ І ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ!

ФІЛОЛОГИ ЗАХИСТИЛИ ДИПЛОМНІ РОБОТИ

НАВІЧ І ТЕОРЕТИЧНА,
І ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Після захисту дипломних робіт ділитися враженнями завідувач кафедри української мови, доцент М. С. КОВАЛЬЧУК:

— Маємо досить непогані результати. Дуже радіємо за магістрів: роботи, які вони представили, — це маленькі кандидатські дисертації. Особливо слід відзначити Катерину Батюк, Олександру Петрикову, Тетяну Потапову, Ірину Васюк. Їхні захисти показали, настільки ці студенти підготовлені і теоретично, і практично, як вони вміють працювати з мовним матеріалом, як тонко вони відчують слово.

Новинкою цих захистів було те, що студенти використали такий метод, як презентація дипломної роботи. Наприклад, Катерина Батюк продемонструвала державній комісії, як вона збирала фактичний матеріал, як опрацювала його, представила записи носіїв мовлення, яке вона досліджувала.

Катерину Батюк, Ірину Васюк та Тетяну Потапову ми рекомендували до аспірантури. Ці дівчата одержують дипломи з відзнакою.

Цього року головами державних комісій у бакалаврів і

в магістрів були наші недавні випускниці — І. О. Дегтярьова та Т. В. Стасюк. Зовсім недавно вони були нашими студентами, а зараз — кандидати наук. Тетяна Валеріївна завідує кафедрою в Дніпропетровському державному аграрно-університеті, а Ірина Олександрівна працює в Дніпропетровському державному інституті фізичної культури і спорту на кафедрі. Це дуже підготовлені фахівці. Вони написали прекрасні дисертації. І. О. Дегтярьова, до речі, захищалася в Інституті української мови Національної академії наук України. І ось тепер наші випускники побували в нас у новій ролі, у ролі голів державних комісій.

— Миколо Савелійовичу, а якої мети у плані підготовки дипломних робіт кафедра української мови прагнути-ме в наступному році?

— Наступного року ми хочемо дещо змінити тематику. Оскільки незабаром буде ювілей Т. Г. Шевченка, декілька курсових і дипломних робіт дамо з метою дослідити особливості мови творів Шевченка.

— Це продовження напрямку професора Ващенко?

— Так. Василь Семенович, як відомо, досліджував мову

Кобзаря. Випустив словник його мови.

Другий напрямок. Оскільки університет носить ім'я Олесь Гончара, то будуть дипломні дослідження його художньої мови. Незважаючи на те, що Олесь Терентійович — класик, не так уже й багато є досліджень мови його творів. Крім монографії професора Н. М. Сологуб.

І третій напрямок. Залучимо студентів до дослідження мови творів сучасних письменників. Тих, що отримали літературні премії імені Т. Г. Шевченка, «Коронація слова» і т. ін. Цей напрямок ми вже розпочали в цьому році. Кілька дипломних робіт виконувалися на матеріалі прозового твору Ліни Костенко «Записки українського самашедшого». Був такий сплеск інтересу до мови цього роману!

Студентські дослідження будуть хорошим матеріалом, аби потім проаналізувати, як змінюється, розвивається мова від Т. Шевченка, наприклад, до сьогодні.

— Спасибі Вам, Миколо Савелійовичу, за таку потрібну й благородну працю і за хороші плани. Бажаємо успіхів.

Інтерв'ю записала Т. ТОМІНА.

На Всеукраїнській науково-практичній конференції «Свобода і Соборність як чинники національної ідеї України» команда молодих учених Дніпропетровщини - голова ради молодих учених області Р. М. Безус та голова ради молодих учених ДНУ імені Олесь Гончара Т. Г. Чаус запропонували заходи щодо активізації роботи рад молодих учених вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ України та щодо створення обласних і Всеукраїнської рад молодих учених.

«Сподіваємося, що наші ідеї та про-

позиції сприятимуть згуртованості наукової молоді України, яка в майбутньому зможе достойно представляти нашу державу на міжнародному рівні», - поділилася своїми думками в редакції газети «Дніпропетровський університет» Тетяна Григорівна і надала це фото як згадку про минулий форум у Києві.

НА ЗНІМКУ: Міністр освіти і науки, молоді та спорту України Д. В. ТАБАЧНИК та голови рад молодих учених Р. М. БЕЗУС і Т. Г. ЧАУС. Дніпропетровці вручають Міністру книжки про наукові напрямки, які розвивають молоді вчені області.

ЗГІДНО З УГОДОЮ МІЖ ДНУ ім. О. ГОНЧАРА ТА ФЕДЕРАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ м. БРАЗИЛІА (БРАЗИЛІЯ)

СТАЖУЮТЬСЯ БРАЗИЛЬСЬКІ МАГІСТРИ

Десять бразильських магістрів Федерального університету м. Бразилія (Бразилія) стажуються на фізико-технічному факультеті.

Факультет організував стажування так, як це зазвичай роблять закордонні університети. Програма розрахована на сім місяців — з грудня минулого по липень цього року. Тематика стажування охопила всі основні науково-технічні напрями, пов'язані з розробкою ракетно-космічної техніки. Кожному магістру надали можливість обрати свій напрям і погодити його з керівником у Бразилії. Від нашого університету магістрами керують провідні фахівці факультету. Вони провели індивідуальні теоретичні і практичні заняття; двічі-тричі на тиждень — аудиторні заняття. Крім того, магістри самостійно вивчили навчальні матеріали й виконали завдання викладачів.

У травні стажери звітували про підготовку випускних робіт, у липні відбудеться заключний семінар, на якому вони представлять звіти, підписані науковим керівником і деканом факультету.

Про ефективність стажування бразильських магістрів свідчить той факт, що всі вони взяли участь у 14-й Міжнародній молодіжній науково-практичній конференції «Людина і космос», яку щорічно проводить ДНУ ім. О. Гончара спільно з Національ-

ним центром аерокосмічної освіти молоді України ім. О. Макарова. Усі бразильські магістри отримали рекомендації для публікації своїх доповідей у науковому збірнику університету «Ракетно-космічна техніка».

О. ПЕТРЕНКО, керівник стажування, декан ФТФ, професор.

Магістри-стажери Феліпе ФЕРРЕЙРА ФРАГА, Джефферсон РОЙЕР ЧАУРАИС, Андре ЛУІЗ ГАМА ДЕ СОУЗА, Педро ЛУІЗ КАЛЕД ДА КАС, Адріана ЕЛІЗА АЛІМАНДРО КОРРЕА, Родріго КАМАРГО ГОМЕС, Габріель ФІГЕЙРО ДЕ ОЛІВЕЙРА, Фабіо РЕЗЕНДЕ ПРАДО ДОС САНТОС, Фабіо СІЛВА ДЕ ОЛІВЕЙРА, Крістіано КЕЙРОС ВІЛАНОВА та їхні наукові керівники, професори О. М. ПЕТРЕНКО і Джованні БОРГЕС.

ПОДАРУНОК
ВІД УРЯДУ КИТАЮ
ЛІНГВОННИЙ
КЛАС

Посол Китайської Народної Республіки в Україні пан Чжан Сіюнь урочисто відкрив на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства лінгвонний клас, подарований урядом Китаю.

Зараз за напрямом «Китайська мова та література» у ДНУ ім. О. Гончара навчаються 128 студентів. Використовувати сучасні інтерактивні технології буде для них суттєвою допомогою в опануванні нелегкої азійської мови. Після спілкування зі студентами пан Посол висловив захоплення тим, що так багато молодих людей в Україні цікавляться культурою Китаю і високо оцінив рівень володіння китайською мовою.

Щорічно, починаючи з 1999-го, наш університет направляє в Китай чотирьох-шістьох студентів для вивчення китайської мови і літератури. Усього там уже навчалися 67 студентів. На кафедрі порівняльної філології східних та англійських країн працюють три викладачі-носії мови. Це, звичайно ж, підвищує фаховий рівень випускників.

(За інформацією на сайті ДНУ ім. О. Гончара).

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ІМЕНІ ФІЛІПА ДЖЕССАПА

УЧАСТЬ У КОНКУРСІ — ЦЕ ВЖЕ ПЕРЕМОГА

Студентський юридичний конкурс імені Філіпа Джессапа — це моделювання судового засідання Міжнародного суду ООН, де студенти-юристи з усього світу захищають інтереси вигаданих країн у вигаданій справі. Заснований у 1959 році у США, у Гарвардській школі права, сьогодні це найбільший і найпрестижніший студентський конкурс, який організовує Міжнародна асоціація студентів міжнародного права. Уперше в цьому конкурсі взяла участь команда Дніпропетровщини — команда юридичного факультету ДНУ ім. О. Гончара.

Розповідає студентка гр. ЮП-08-3 Валерія НУГАЄВА:

— Як і справжнє судочинство в Міжнародному суді, конкурс відбувався у два етапи: письмовий, у якому команди виклали свою позицію у вигляді письмового меморандуму (приблизно 60 сторінок тексту), та усний, коли команди виступили в раундах від імені своїх держав.

Участь у цьому престижному конкурсі стала для нас справжнім подарунком долі. А почалося все так. Наш викладач Наталія Семеновна Юзікова дізналася про конкурс від колишньої випускниці факультету Надії Співак. Ідею участі команди факультету в

міжнародному інтелектуальному змаганні підтримав декан Сергій Іванович Поляков.

Для участі у фінальному відбірковому національному раунді відібрали правників із третього і четвертого курсів: Анастасію Юрченко, Ганну Тонкопій, Ізабеллу Нижник, Олесю Матусевич і мене. Нашим тренером і наставником стала Надія Співак.

Після попередньої реєстрації для участі в конкурсі розпочали готувати меморандуми від позивача та відповідача. Під час цієї роботи вивчали норми міжнародного права, сучасні тенденції у праві взагалі, думки поважних учених із питань

державного імунітету, міжнародні прецеденти, справи, що розглядав Міжнародний суд ООН, Європейський суд із прав людини та локальні суди країн світу.

Виступати перед поважним судом, який зацікавлений у всебічному й об'єктивному розгляді резонансної справи, було непросто. Непросто зокрема й тому, що необхідно було думати й говорити на тему міжнародного законодавства англійською мовою.

За умовою конкурсу команди, які успішно проходять національні раунди, їдуть до Вашингтона і там захищають честь своєї країни. Поїздка до Вашингтона на Світові раунди — мрія кожного «джессапівця». Але цього разу ми не виграли, і на фінальний раунд до Вашингтона поїде команда Національного університету «Києво-Могилянська академія», за яку ми теж вболівали. Але й сама участь у цьому конкурсі стала для нас перемогою. Ми здобули

Олесю МАТУСЕВИЧ, Анастасію ЮРЧЕНКО, Ганну ТОНКОПІЙ (гр. ЮП-09-2), Ізабелла НИЖНИК (гр. ЮП-08-1), Валерія НУГАЄВА (гр. ЮП-08-3) із суддями національного раунду після виступу в усному турі у приміщенні Вищого Господарського Суду України.

неоціненний досвід, отримали нове розуміння принципів міжнародного права, маємо нові знайомства. До того ж за внесок у розвиток міжнародного права нашу команду нагородили премією імені Буткевича.

Ми будемо вдосконалюватися і наступного року обов'язково візьмемо участь у цьому конкурсі знову.

ПЛАН ЗАХОДІВ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.) У холі четвертого поверху корпусу №1 розмістять портретну галерею Героїв Радянського Союзу, Соціалістичної Праці та України – ви-

хованців і працівників ДНУ ім. О. Гончара. На факультетах облаштують іменні аудиторії визначних науковців, які працювали в університеті.

Ювілейний рік введе в історію відкриттям обласного гуманітарного ліцею при університеті і заснуванням щотижневої студентської газети з робочою назвою «Гаудеамус», яка поступово перетвориться на регіональну. У День народження універси-

тету в Палаці культури студентів відбудеться урочисте зібрання представників трудового й студентського колективів і святковий концерт. 95-річчя залишить про себе пам'ять у сувенірній продукції із символікою ДНУ ім. О. Гончара та

в гранітній стелі (біля навчального корпусу №1) з табличкою такого змісту: «На цьому місці буде споруджено Пам'ятний знак на честь 100-річчя Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара».

Т. СОБКА.

ПРОЧИТАЙ, ЗАПАМ'ЯТАЙ І РОЗКАЖИ ВСІМ!

ЧИ Є ЯКАСЬ КОРИСТЬ ВІД ТЮТЮНУ?

Так. З тютюну одержують хімічну речовину – нікотинсульфат, який використовують у сільському господарстві для захисту від попелиць. Іноді господині пересипають тютюном вовняні речі, щоб їх не побила міль. А чи шкідливий тютюно? З'являються все новіші дані про шкідливий вплив тютюну на здоров'я людей. Занепоєні лікарі всього світу. Проблема боротьби з курінням набрала міжнародного характеру.

ЧОМУ ЛЮДИ КУРЯТЬ

У віці до 17 років починають курити через безглузде наслідування моди, товаришів. Потім виникає хвороблива пристрасть до тютюну, щось подібне до наркоманії. Через 2-3 години після куріння в людини з'являється непереборне бажання знову закурити.

ЩО ТАКЕ ТЮТЮН

Тютюно – це однорічна рослина з родини пасльонових, висушене листя якого після спеціальної обробки подрібнюють і використовують для куріння.

Залежно від сорту, часу збирання та інших факторів у них нараховується від 70 до 300 хімічних речовин.

Кілька сильнодіючих і фізіологічно активних: нікотин, анабазин, оксид миш'яку, синильна кислота, оксид вуглецю, чадний газ, вуглекислий газ, аміак, ефірні масла, метан, формальдегід і смоли, які містять різні комплекси і радіоактивні ізотопи. До складу листя тютюну входять нікотин, білки, вуглеводи, органічні кислоти, смоли й ефірні олії.

Нікотин – основна частина тютюнового диму. Добре розчиняється у воді, спиртї, ефірі й легко проникає крізь слизову оболонку порожнини рота, носа, бронхів, шлунка.

Протоксичність нікотину. Давно став звичним плакат – «Краплина нікотину вбиває коня!». Таки справді вбиває! Велика тварина падає від краплини цієї страшної отрути.

Якщо намочити кінець скляної палички нікотином і доторкнутися нею до дзьоба горобця, то він загине.

Якщо голуба помістити під скляний ковпак і впустити туди дим від однієї цигарки, через кілька хвилин він загине.

Змашування нікотином повік шкура змивлює його миттєву смерть.

Краплина нікотину призводить до загибелі всіх риб в акваріумі.

Смертельна доза нікотину для людини – 50-70 мг (1 мг на кілограм маси тіла). Але під час куріння нікотин надходить в організм невеликими порціями, а в зв'язаних курців організм уже пристосувався до цієї отрути і не так бурхливо реагує на отруєння. Хоча отруєння організму триває, але довго воно ніяк не проявляється. Щоправда, і в зв'язаних курців може настати гостре отруєння нікотином – це залежить від кількості вичурених цигарок або сигарет.

Англійський лікар Річардсон описав випадок гострого отруєння нікотином. Зав'язаний курець віком 40 років після стомливої роботи вичурив за 12 годин 40 сигарет і 14 великих сигар. До того ж він майже нічого не їв, над-

НЕ КУРИ!!!

вечір він почав відчувати неспокій, збудження, а потім велику слабкість. Уночі не міг заснути. Вранці лікар виявив у нього широкі зіниці, холодний липкий піт, зниження температури тіла до 35,5°C. Через деякий час у хворого почалися судоми, і надвечір він помер від паралічу серця. Велика доза стала смертельною навіть для «досвідченого» курця, однак до трагедії може спричинитися й менша доза нікотину.

До складу тютюнового диму входять близько тридцяти отруйних речовин: аміак, синильна кислота, чадний газ та ін. Усі складові частини тютюнового диму можна розділити на дві фази – газову і ту, що містить тверді частки.

Ви знаєте, що кров, проходячи крізь легені, насичується киснем, який потім розноситься по всьому організму. Кисень потрібний для нормальної діяльності всіх органів і тканин людського організму. У червонокривцях (еритроцитах), які є в крові, міститься особлива речовина – гемоглобін (білок, що зв'язує кисень). Кожний грам гемоглобіну здатний зв'язати 1,34 мл кисню, переходячи при цьому в оксигемоглобін.

У тканинах оксигемоглобін легко втрачає кисень і зв'язується з вуглекислою, що виділяється через легені під час дихання. Так відбувається нормальний газообмін – основа життєдіяльності організму. Проте гемоглобін здатний зв'язуватися і з іншими газами, наприклад, з окисом вуглецю (чадним газом). **З чадним газом гемоглобін сполучається у триста разів швидше, ніж із киснем.** При цьому утворюється стійка сполука карбоксигемоглобін.

У таких випадках кров втрачає здатність віддавати тканинам кисень. Порушується нормальне живлення тканин, розвивається кисневе голодування.

Ступінь кисневої недостатності після вичурювання однієї сигарети такий самий, як при підійманні нетренованої людини на висоту три тисячі метрів над рівнем моря. Кисневе голодування особливо небезпечно для молодого організму, у якому інтенсивно відбуваються обмінні процеси.

Якщо це підліток, то хронічне кисневе голодування при-

зводить до того, що він починає відставати в рості, стає кволим.

Особливо чутливий до кисневого голодування головний мозок. Внаслідок нестачі кисню виникають головний біль, запаморочення. Хронічне кисневе голодування призводить до ослаблення пам'яті, зниження працездатності.

Якщо чисту носову хусточку щільно притулити до губів і потім видихнути дим від сигари, то на ній залишиться брунатна пляма. На внутрішній поверхні мундштука, люльки або цигарки збирається наліт бурого кольору. Курці змушені навіть чистити отвір люльки. Наліт застигає в тверду брунатну масу. Це тютюновий дьоготь – він дуже небезпечний для курців.

До складу тютюнового дьогтю входять різні ароматичні речовини і смоли, які викликають злоякісні пухлини. Ці речовини називаються канцерогенними (від латинського слова «канцер», що означає рак). Найактивніший канцероген у природі – бенза(а)пірен, що входить до складу тютюнового дьогтю. Із тисячі сигарет можна одержати до 2 мг бенза(а)пірену. Такої кількості досить, щоб спричинити ракову пухлину в щурі або кроля. Якщо вуху кроля кілька разів намастити тютюновим дьогтем, то на цьому місці виникне злоякісна пухлина.

ВПЛИВ ТЮТЮНУ НА ДИХАЛЬНУ СИСТЕМУ

Під впливом тютюнового диму відбувається хронічне подразнення слизової оболонки гортані, розвивається запалення голосових зв'язок. Зв'язки потовщуються, грубішають. Змінюється тембр голосу (грубий голос курця), що особливо помітно в молодих жінок. Іноді це може спричинити втрату працездатності співака, актора, лектора.

Слизова оболонка трахеї та бронхів вкрита клітинами, що мають війки (війковий епітелій). Завдяки коливальним рухам війок трахея й бронхи звільняються від найдрібніших сторонніх часточок, що потрапляють туди під час дихання. Під дією тютюнового диму війки втрачають здатність коливатися. Отже, трахея й бронхи можуть очищатися від слизу й сторонніх часточок лише під час кашлю. Після сну курець довго

кашляє і виділяє брудне, сіре мокротиння. Є навіть такий вираз – «кашель курця».

Внаслідок подразнення слизової оболонки бронхів і трахеї тютюновим димом розвивається хронічне запалення їх (бронхіт і трахеїт). Така слизова оболонка стає настійкою до впливу мікробів. А тому курці частіше хворіють на запалення легень, туберкульоз, захворювання мають тяжкий перебіг.

Через ушкодження війкового епітелію порушується нормальне очищення бронхів, у них осідають найдрібніші шматочки кіптяви, що є в тютюновому димі.

У молодій людині, яка не курить, легені рожевого кольору, еластичні, у курця вони майже чорні, «закіптявілі». Кіптява подразнює легенева тканину і призводить до розвитку хронічного запалення. Внаслідок цього легенева тканина втрачає еластичність, здатність розтягуватися. Під час посиленого фізичного навантаження (бігу, швидкої їзди) у людини виникає задишка.

Учені встановили, що куріння – один із основних чинників, які призводять до раку легень.

Куріння збільшує ризик захворювати на злоякісні новоутворення й інших органів: язика, гортані, стравоходу, шлунка, сечового міхура.

ТЮТЮН І СЕРЦЕВО-СУДИННА СИСТЕМА

Нікотин підвищує тонус судинної стінки, що призводить до звуження судин, а отже, й до сповільнення швидкості течії крові. У курців знижений вміст кисню в крові, бо частина гемоглобіну блокується чадним газом, який є в тютюновому димі. Недостатньо насичена киснем кров повільно тече по звужених судинах. Це позначається на живленні тканин – розвивається гіпоксія (кисневе голодування). Передусім страждає нервова тканина – виникають головний біль, відчуття втоми, нездужання, запаморочення. Внаслідок поганого живлення міокарда виникає сильний біль у ділянці серця. Невелике навантаження посилює біль. Він настільки сильний, що хворі носять із собою ліки (нітрогліцерин, валідол) і змушені жвигати їх навіть у транспорті, на вулиці. Не тільки фізичне напруження,

Від куріння тупієш. Воно несумісне з творчою працею. Куріння добре лише для бездіяльних людей.

ГЕТЕ.

Нікотин послаблює пам'ять, силу волі, здатності, які потрібні шахістові. Я можу сказати, що тільки тоді впевнився в тому, що виграв матч за світову першість, коли відлучився від пристрасі до тютюну.

О. О. АЛЬОХІН,
багаторазовий чемпіон світу з шахів.

... Стає зовсім іншою людиною. Просиджую по п'ять годин поспіль над роботою, встаю зовсім свіжим, а раніше, коли курив, відчував утому, нудоту, запаморочення, туман у голові.

Л. М. ТОЛСТОЙ.

доволення від їжі. Пропадає апетит.

Розчинений у слині нікотин людини ковтає, і він потрапляє у шлунок, де безпосередньо діє на його стінку. Розвивається хронічне запалення шлунка – гастрит, а в деяких випадках – виразка шлунка. Серед осіб з виразковою хворобою шлунка курці становлять 98%.

За допомогою рентгенівського апарату можна побачити, що після вичуреної сигарети скорочення стінки шлунка (перистальтика) припиняються, іноді на 15 хвилин та більше, а потім перистальтика відновлюється. Така паралізуюча дія нікотину на стінку шлунка імітує угамування голоду. Людині, яка вичурива сигарету, тимчасово здається, що вона сита. Відчуття голоду притуплюється ще й тому, що в курців здебільшого поганій апатит. Через порушення діяльності травних залоз їжа затримується в кишках, розвивається хронічне запалення кишок, що призводить до розладу їхньої функції. Проявами цього можуть бути тривалі запори або, навпаки, виснажливі проноси.

ТЮТЮН І НЕРВОВА СИСТЕМА

Одна вичурена цигарка позбавляє організм 25 мг аскорбінової кислоти є в одному апельсині. Отже, людина, яка вичурює в день двадцять цигарок, повинна з'їсти чотири кілограми апельсинів. Від нестачі аскорбінової кислоти підвищується стомлюваність, погіршується пам'ять.

Тютюно негативно впливає не тільки на швидкість, а й на чіткість реакції.

Під впливом нікотину погіршується гострота зору. Знижується м'язова сила, погіршується координація рухів.

Куріння впливає і на зовнішність людини, особливо, якщо вона рано призвичаїлася до тютюну. Підліток, який курить, невисокий на зріст, м'яшавий. У нього сіра шкіра, він часто хворіє і кашляє, погано їсть, швидко стомлюється. Нікотин виражено діє і на функції статевих залоз.

Особливо різкі зміни стаються під впливом куріння тютюну в молодих жінок. Придивіться до жінки, і ви вгадаєте, курить вона чи ні. Землистий колір обличчя, ранні зморшки, жовті зуби, неприємний запах із рота, грубий голос – ознаки того, що жінка курить.

У жінок-курців значно частіше народжуються мертві або недоношені діти; новонароджені поведуться неспокійно, гірше розвиваються, повільніше набувають маси тіла, частіше хворіють.

ТЮТЮН І ВСІ МИ

Під час куріння 25% усіх речовин, що є в тютюні, згорають і руйнуються, 20% потрапляють в організм курця, 5% лишаються в недокурку, а 50% виділяються в атмосферу, тобто половину тютюнового диму опиняється в навколишньому середовищі.

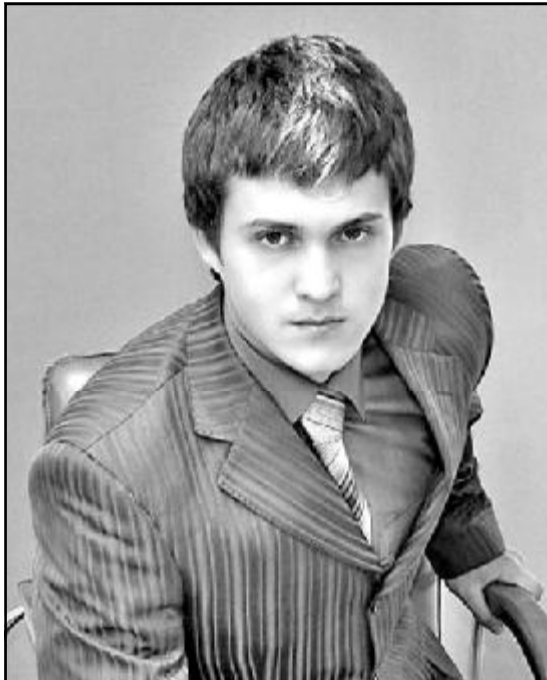
Людина, яка не курить, але довго перебуває в накуреному приміщенні, може відчувати ознаки легкої нікотинової інтоксикації (отруєння): у неї виникає головний біль, іноді відчуття нудоти, нездужання.

Почати курити легше, ніж покинути. Тож і не починайте курити! Бережіть своє здоров'я і здоров'я тих, хто навколо вас!

(За літературою: Р. І. Вагнер, О. А. Валдіна. Не кури. – Київ, «Здоров'я», 1983; В. М. Бенюмов, О. Р. Костенко, К. М. Флоренсова. Вред алкоголя, никотина и наркотиков: пособие для учителя. – К., «Рад. шк.», 1989).

Студентка гр. УУ-08-3
Юлія ШПИЛЬОВА,
бандуристка.

Студент факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем Дмитро ВІНОГРАДОВ, суперстудент ДНУ імені Олеса Гончара 2011 року.

Студентка геолого-географічного факультету Аліна СЕМЕНЕНКО

Студентка геолого-географічного факультету Аліна Семененко представляє в офіційному проморолику міста України, які приймають Євро-2012.

У відборі брали участь 650 конкуренток, серед яких були й професійні моделі. Аліна перемогла не тільки тому, що надзвичайно вродлива, а ще й тому, що знає про футбол майже все – правильно відповіла на 29 запитань і тільки на тридцятому помилилася: назвала переможцем Ліги Європи 2011/2012 р. р. «Брагу», а насправді це «Порту».

Ролик показують на екранах стадіонів і вулиць міст, де відбуваються матчі. Отже, нашу Аліну бачить уся Європа!

Фото з газети «Лица».

НА ЗАСІДАННІ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

ЯК СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ДБАЄ ПРО ТВОРЧУ АКТИВНІСТЬ ТА ДОЗВІЛЛЯ МОЛОДІ

Одним із основних своїх завдань студентське самоврядування вбачає всебічний розвиток творчого потенціалу студентської молоді, збереження та збагачення традицій університету, дотримання Кодексу честі та гідності студента.

Рада студентів ставить за мету досягти можливості активної участі у житті університету кожного студента, його творчого розвитку. Для цього проводиться системна робота з пошуку обдарованої молоді через інформування про заходи, що відбуваються під егідою ради студентів ДНУ ім. О. Гончара.

Важливим аспектом культурно-масової роботи є співпраця з колективом Палацу культури студентів. Під час підготовки заходів – концертів, фестивалів, конкурсів тощо – рада студентів та творча група Палацу культури працюють спільно, тому заходи неодмінно

відзначаються високим рівнем.

Конкурс «Міс Університет», наприклад, завжди збирає величезну аудиторію глядачів, до заходу традиційно прикута увага преси та телебачення міста. Протягом року відбуваються конкурс мужності та талантів «Суперстудент», вокальний конкурс, конкурс танцюристів, у якому беруть участь не тільки студенти університету, а й обдарована молодь міста, «Кубок КВК» – серія гумористичних концертів команд КВК університету (після цього сформувалася збірна команда ДНУ ім. О. Гончара, яка вже успішно представляє наш навчальний заклад на всеукраїнських та міжнародних змаганнях КВК). Фестиваль «Студентська весна» – концерт, у якому беруть участь творчі студенти університету, і за результатами голосування кращі з них потрапляють на міський фестиваль-конкурс.

Культурно-масова робота про-

водиться не тільки на рівні університету, а й на рівні кожного факультету. Традиційними стали Дні факультетів, Дні захисту спеціальності та інші свята. Рада студентів факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства провела конкурс «Міс Філологічний факультет-2012». Відмітний формат: кожна його учасниця повинна познайомитися з дитиною-сиротою і протягом підготовки до конкурсу здійснити дитячу мрію. Таким чином захід справив надзвичайно велике враження на глядачів, неабияк вплинув на студентську аудиторію.

Важливим аспектом діяльності ради студентів є всебічний творчий розвиток студентської молоді. У жовтні минулого року рада організувала виставку картин талановитих студентів-художників університету. Галерею картин презентували у навчальних корпусах. Вона викликала чимало схваль-

них відгуків. Деякі картини продавали, а кошти витратили на благодійність.

Один із останніх кроків ради студентів – відновлення студентського радіо. Сьогодні радіо є не тільки в 5-ому корпусі, а й у 1-ому. Воно інформує про останні події, подає інтерв'ю з видатними людьми університету, виховує культуру.

(З виступу голови ради студентів університету М. Плясова на засіданні Вченої ради).

* * *

Вчена рада університету взяла доповідь М. Плясова до відома і рекомендувала доповнити план заходів, які спрямовані на розвиток творчої активності й організації змістовного дозвілля молоді, пунктами про розширення мережі клубів та гуртків за інтересами, про активність студентів у заходах, що проводить Палац спорту університету, у засіданнях культурологічно-

го клубу «В гостях у ректора» та у презентаціях нових книг, авторами яких є вчені університету; Вчена рада рекомендувала також налагодити творчі зв'язки з міським управлінням молоді та спорту, молодіжними театрами «Крик» Михайла Мельника, «Віримо» та ін.; до 1 вересня ц. р. ставиться завдання створити загальноуніверситетську газету – орган студентського самоврядування, у якій би знайшло відображення життя молоді університету, зокрема такі аспекти культури студентства, як ставлення до навчального процесу, розуміння високого статусу студента класичного університету, формування мовної культури та поваги до старшого покоління, залучення студентства до активної участі в подіях закладу – ці питання поки що залишаються проблемними.

(За матеріалами Вченої ради підготувала до друку Т. СОБКА).

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

СТЕПАН МАЛУХ
Михайло Панасович,
письменник, драматург,
лауреат Національної
премії України
імені Тараса Шевченка
(1912-1983).

Показалось, так буваєт

Я гуляв весною в парку,
Листья сказки мне шептали,
Душный воздух пронизали
Солнечных лучей огарки.

Вдруг мою немую душу
Посетило озаренье,
На какое-то мгновенье
Ощутил я жар и стужу –

Удивительным созданием
Ты пришла, мой мир нарушив,
Все условности разрушив
Между мной и мирозданием.

Почему-то я поверил
Сильной верою младенца
В каждый вздох родного сердца
(В то, во что всегда не верил).

Будто знал еще с рожденья:
Нас создали друг для друга.
Ты дала мне силу духа
В это дивное мгновенье.

Мимо ты прошла. Кто знает,
Может, это заблужденье:
Это длилось лишь мгновенье,
Но казалось, так бывает.

Моя звезда

Ты на Север – я на Юг.
Где ты, мой любимый друг?
Опустела жизнь моя
Без тебя, одной тебя.

Не могу ни есть, ни спать,
Мысли о тебе опять,
В зимнем царстве ты – весна,
Ты, как воздух, мне нужна.

В сердце, в мыслях, на устах –
Ты всегда в моих мечтах,

Я с тобой, с тобой всегда,
Лишь свети, моя звезда.

Освети дорожку мне
В этом сером страшном сне,
Мрак не властен надо мной,
Потому что я с тобой.

Ничего взамен

Я тебе навек дарю
Целый шар земной,
Утром – раннюю зарю,
Ландыши – весной.

Сердце прямо из меня
Забрала ты в плен,
Ничего за это я
Не прошу взамен.

Нежно улыбнисься – рад,
И пойму я вдруг:
Для меня ценней наград
Милый сердца стук.

Я тебя отпущу

Я тебя отпущу,
Я себя не прошу,
Но свободно живи,
Это лучше любви.

Это выше награды,
За тебя буду рад,
Ты давно не моя,
Позабыть бы тебя,

Только сердце моё
Мне дышать не дает.
Дай мне грудь вдохнуть,
Дай мне сердце вернуть.

Я тебя отпустил
Изо всех своих сил,
Уходи и прости,
Но меня отпусти!

Д. ЖУРБА,
студент гр. ПЗ-11с-1.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГолошує конкурс на заміщення вакантних посад:

старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту – 1 штатна одиниця (повна ставка) (наявність вищої освіти за спеціальністю «Фізичне виховання» та звання майстра спорту України

міжнародного класу, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 1 року, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

На конкурс приймаються до-

кументи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за остан-

нім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус №1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Передплачайте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Редактор Т. А. СОБКА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються.

Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кім. 204. Тел. 374-98-21.

Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua

Зам. 715. Тираж 1000. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована в друкарні ТОВ «Система Центр», м. Дніпропетровськ, вул. Автотранспортна, 23. Индекс 40448.